

Oosterzele

natuurpunt

België – Belgique

P.B.

9860 OOSTERZELE 1

3/6374

P206434

Driemaandelijke nieuwsbrief

Jaargang 18 nummer 3

juli - september 2011

Editoriaal

De zomer is er nu ook officieel en de vakantie staat alweer voor de deur. Traditiegetrouw nemen we met NPO dan even wat gas terug wat betreft activiteiten “in eigen beheer” omdat de meesten van ons net zoals onze leden enkele weken vakantie nemen.

Voor de thuisblijvers niet getreurd: elke dag kan je wel een stukje van onze kust ontdekken met de Natuurpunt zomerwandelingen. Meer hierover verder in dit nummer. Nog een leuke activiteit (zeker ook met kinderen) is om mee te doen aan “vlinder mee”. Op die manier leer je onze inheemse vlinders kennen, en je doorgestuurde resultaten zijn nog nuttig ook.

Eind augustus organiseren we een avond-activiteit rond vleermuizen (Nacht van de vleermuis!) om de (school-)vakantie in schoonheid af te sluiten. Uit ervaring weten we dat dit ondanks het latere uur iets is wat ook kinderen uitermate boeit. Batman!

De avonturiers zijn van harte uitgenodigd om in te schrijven op het jaarlijkse herteburlweekend eind september. Altijd een topervaring dankzij gids Thierry. Ook nog in september trekken we naar het kasteelpark van Gaasbeek.

Prettige vakantie iedereen!

Mathieu

UIT HET NIEUWS	Een kort overzicht van het groot en klein (leuk en triest) natuurnieuws (NDS)
----------------	---

Milieumaatregelen Europees landbouwbeleid op de helling

Barosso overweegt meest vooruitstrevende deel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid te schrappen

Meer dan 85 miljoen euro aan Europese subsidies om milieu- en biodiversiteitsmaatregelen in het Vlaamse landbouwgebied te stimuleren staan op de helling. Natuurpunt is verontrust door het recente bericht dat Europees Commissievoorzitter Barosso overweegt om het budget van de tweede pijler (plattelandontwikkeling) van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) - gedeeltelijk of volledig - te schrappen. Daarmee dreigen vergoedingen voor boeren, die inspanningen leveren om het leefmilieu en de natuur te beschermen, de zogenaamde agromilieumaatregelen, verloren te gaan. Maar ook de steun voor de verbetering van het concurrentievermogen van de Europese landbouw en gebiedsgerichte plattelandontwikkeling komen op de helling te staan.

De tweede pijler van het GLB is de Europese budgetpost met het grootste potentieel voor het behalen van de biodiversiteitsdoelstellingen waarvoor Europa zich recent engageerde in de Biodiversiteitsstrategie 2020 (1) . Die maatregelen kunnen een belangrijke meerwaarde voor biodiversiteit genereren en zetten landbouwers aan om milieuvriendelijke landbouwpraktijken toe te passen. Door de tweede pijler van het GLB te schrappen, komt het meest vooruitstrevende en toekomstgerichte onderdeel van het landbouw- en plattelandbeleid onder druk te staan.

Annelore Nys, beleidsmedewerker bij Natuurpunt: “als die berichten kloppen, dan betekent dit dat de Europese Unie niet in staat zal zijn om de engagementen die genomen werden in kader van de Biodiversiteitsstrategie 2020 te realiseren. En dat milieuproblemen zoals watervervuiling en bodemerosie verder zullen toenemen.”

De geruchten over de besparingen in de tweede pijler van het GLB doken op in aanloop naar de begrotingscommunicatie van de Europese Commissie over het meerjarig financieel kader voor de EU-begroting na 2013.

Annelore Nys stelt: "Het GLB werd lange tijd bekritiseerd omdat de middelen niet efficiënt ingezet werden en niet bijdroegen tot een verbetering van het leefmilieu. Het zou een grote vergissing zijn om net op dat deel van het GLB te besparen dat bijdraagt aan een duurzamer en biodiverser platteland."

Natuurpunt vraagt, samen met de Europese koepelorganisatie BirdLife Europe, aan commissievoorzitter Barosso en de Europese Commissie om af te zien van de besparingen met potentieel dramatische effecten voor het leefmilieu en de natuur.

Weesuiltjes

In een dierenasiel in Somerset hebben de verzorgers een zwabber ingeschakeld als vervangmoeder voor vier weesuiltjes. De zwabbers van de dweil voelen aan als de vleugels van de moeder en houden de vogeltjes warm.

De mensen van het Secret World Wildlife Rescue Centre hadden de techniek al toegepast bij moederloze eendjes en hij blijkt nu ook succes te hebben bij de vier weken oude uilen. "De vogels kropen op elkaar om zich warm te houden", zegt een woordvoerder van het asiel. "Dat was niet ideaal om hen te voederen en bovendien riskeerden de uiltjes elkaar te verwonden of te verstikken".

De zwabber blijkt erg in de smaak te vallen bij de jonge roofvogels. "Het is leuk om zien hoe ze onder de 'veren' van hun vervangmoeder kruipen", aldus nog de woordvoerder. (eb)

Beheerovereenkomsten akkervogelbeheer lonen in Limburg

De inspanningen van 81 Limburgse landbouwers met een beheerovereenkomst akkervogelbeheer lonen. Dat heeft de Vlaamse

Landmaatschappij (VLM) aangetoond tijdens de akkervogeldag in Gingelom, waarop zij de landbouwers bedankte en de resultaten bekendmaakte van recente wintertellingen. “In de toekomst willen we nog beter doen, door nog meer samen te werken met externe partners”, klonk het.

Sinds 2009 kunnen landbouwers met VLM een beheerovereenkomst sluiten om akkervogels te beschermen. Daarmee engageren ze zich om gedurende vijf jaar vogelvriendelijke maatregelen te nemen op hun percelen, in ruil voor een vergoeding. Zo leggen de landbouwers gemengde grasstroken aan die in het voorjaar zorgen voor voedsel, dekking en broedgelegenheid of laten ze in de winter vogelvoedselgewassen of stroken graan staan.

Verschillende soorten akkervogels dreigen immers uit Vlaanderen te verdwijnen. Ze vinden te weinig bescherming om te broeden en te weinig voedsel. “De overlevingskansen van de grauwe gors, de geelgors, de patrijs, de gele kwikstaart en de veldleeuwerik dalen hierdoor sterk”, stelt VLM.

Geelgors

Maar akkervogelbeheer is niet zo eenvoudig als het lijkt. “Het kan alleen in specifiek afgebakende gebieden en vraagt voor een groot deel maatwerk, aangezien verschillende vogelsoorten een voorkeur hebben voor verschillende types broedplekken.” Daarom is het van belang de juiste maatregelen te nemen op de juiste plaats.

Jurgen Bernaerts, bedrijfsplanner voor Limburg, was in een eerste fase voor deze analyse verantwoordelijk. In een tweede fase nam hij persoonlijk contact op met de landbouwers in de betrokken gebieden en zocht samen met hen naar een win-winsituatie. Zo werd rekening gehouden met de beste maatregelen op elke specifieke plaats en werd besproken welke percelen voor de landbouwers zelf het minste interessant waren.

“Deze aanpak loont”, stelt VLM. Op dit moment hebben immers 81 landbouwers binnen de Limburgse kerngebieden een beheerovereenkomst gesloten, goed voor 89 hectare akkervogelbeheer. Om deze landbouwers te bedanken, nodigde VLM ze vorige week uit op de akkervogeldag in Gingelom. Tijdens deze ontmoetings- en infodag werden tevens de resultaten van de wintertellingen in 2010 en 2011 meegedeeld. “En daaruit blijkt duidelijk dat de inspanningen van de landbouwers hun vruchten afwerpen.”

“In de toekomst willen we op deze ingeslagen weg verder gaan en willen we samen met externe partners de krachten bundelen om de akkervogels nog beter te beschermen”, besloot VLM. Daarbij verwees de organisatie specifiek naar het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), de werkgroep Grauwe Gors, Natuurpunt vzw, de Wildbeheerseenheden en de Watering van Sint-Truiden, waarmee ze momenteel al samenwerkingen heeft opgestart.

Label voor centra die geen invasieve exoten aanbieden

Bijna één vijfde van de planten in stedelijke gebieden zijn van exotische oorsprong. In sommige gevallen werden de planten verkocht in tuinbouwcentra, maar bleken ze nadien invasief van aard te zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de reuzenberenklauw. Daarom werken wetenschappers met de tuinbouwsector aan een AlterIAS-label voor centra die bepaalde invasieve exoten niet verkopen.

Volgens Wouter Van Landuyt (42), specialist exotische planten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), blijkt uit tellingen dat één vijfde van de planten in stedelijke gebieden vaak van exotische oorsprong zijn. Dat vertelt hij in De Morgen. In Gent bijvoorbeeld is er een probleem met de grote waternavel, een schadelijke waterplant uit Zuid-Amerika die ander leven in beken en vijvers onmogelijk maakt, maar ook met de Japanse duizendknoop en de reuzenberenklauw.

Japanse duizendeknoop vind je bv. vaak langs onze spoorwegen

“Alle drie zijn deze exoten als sierplant aan hun ‘invasie’ begonnen”, stelt hij. “In tuinbouwcentra kon je ze kopen als tuinplant. Pas later bleken ze invasief van aard te zijn.” Daarom werken wetenschappers momenteel samen met de tuinbouwsector aan een AlterIAS-label voor centra die bepaalde invasieve exoten niet verkopen. “Bepaalde soorten zijn moeilijk uit het assortiment van tuincentra te schrappen. Voor de rhododendron bijvoorbeeld is het onbespreekbaar.”

Van Landuyt nuanceert echter de omvang van het probleem. “Tot nog toe zijn in Vlaanderen geen inheemse soorten uitgestorven door de ‘invasie’ van exoten, al kan plaatselijk verdrinking ontstaan. Gelukkig zijn slechts 10 procent van de exotische planten invasief. De overgrote meerderheid, zoals bepaald onkruid dat hier terechtkomt door de handel in graan, heeft niet de neiging zich te verspreiden.”

Bijenkorven in het centrum van Gent

Marc Reynebeau gaat voor De Standaard op zoek naar bijzondere hedendaagse verschijnselen en botste op een stadsimkerij in het centrum van Gent. Op het dak van het kunstencentrum Vooruit zijn twee bijenkorven geplaatst door Liesbeth Hiele. Zij beschouwt de imkerij als een onderdeel van een ecologisch bevlogen stadslandbouw, waar mensen zelf instaan voor hun voedselvoorziening.

Reynebeau ziet in de bijenkorf op het dak een variant van het volkstuintje. Liesbeth Hiele, stuwende kracht achter het Gentse initiatief Apicula, is actief in de zogeheten transitiebeweging, die bekommerd is om de

klimaatverandering, actief burgerschap promoot en af wil van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. "Mensen kunnen maar beter zelf instaan voor hun voedselvoorziening, ook in de stad", luidt het, dus produceert Hiele 'stadshoning'.

De bijen verzamelen de nectar uit bloemen in het park en verspreiden tegelijkertijd stuifmeel. Verder dan drie kilometer vliegen ze niet, maar de bijenkorven op het dak van de Vooruit hebben binnen hun actieradius keuze uit drie parken. Volgens Reynebeau vinden de bijen in de stad misschien een nieuwe habitat die hun elders, door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op landbouwpercelen, misschien niet meer gegund is.

SOORTENBESCHERMING - STEENUIL EN KERKUIL (DIRK FIERIS)

De lente van 2011 was een heel bijzondere. Niet alleen voor ons, maar even goed voor de dieren en de planten. De aardbeien in onze tuin waren ruim drie weken vroeger rijp dan normaal. Gewoonlijk kunnen we vanaf begin juli volop van de kersen smullen, maar dit jaar waren ze voor het einde van juni al allemaal geplukt. Ook op de fauna heeft de vroege en ongewoon warme lente een invloed gehad. Verschillende vogelsoorten zijn vervroegd beginnen broeden en kunnen ondertussen tevreden terugblikken op een ruime en goed doorvoede kroost. Jammer genoeg heeft zich dat niet vertaald in een overdonderend succes bij de controle van onze steenuilkasten. Op 14 mei gingen we met een klein, maar gemotiveerd groepje op pad om mogelijke broedgevallen te lokaliseren. Onze verwachtingen waren niet groot want de nestbakken hingen er pas van december 2010. De kans was dus eerder gering dat de kleinste uilensoort uit onze regio al voldoende gewend was aan de aanwezigheid van die nieuwe woningen om er zonder schroom aan het nageslacht te bouwen. De steenuiltjes hebben onze redenering gevolg en zijn op zoek gegaan naar meer vertrouwde omgevingen. Mogelijks hebben we volgend jaar meer succes. Als de nestkasten ook op langere termijn niet bevolkt raken, kan dat er op wijzen dat er in die omgeving voldoende natuurlijke nestgelegenheden is. In dat geval kunnen we overwegen om de steenuilen in een ander gebied binnen groot-Oosterzele extra ondersteuning te bieden. Maar zover zijn we nog lang niet. Ondertussen boden een aantal van onze nestkasten onderdak aan broedende mezen die blijkbaar de voorkeur gaven aan een zeer ruim appartement in plaats van de klassieke mezenkastjes. Mezen met ambitie dus of zou het toch eerder een vorm van grootheidswaan zijn? Overigens niet geheel zonder risico, want een bezoekende steenuil zou de jonge meesjes met plezier op zijn menu plaatsen. Maar een mens (lees: mees) moet van tijd al eens een gokje wagen.

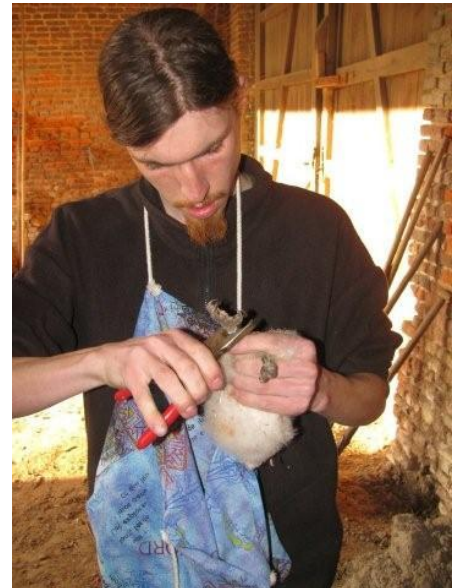

Meesjes in de steenuilkast

Op Pinkstermaandag gingen we opnieuw op stap. Nu met de bedoeling om de broedresultaten van de kerkuilen in kaart te brengen. In groot-Oosterzele hangen er zeven nestbakken waarvan twee in kerken en de overige vijf in grote schuren. Dat laatste is zeker niet ongevoelbaar want ondanks zijn naam is de kerkuil helemaal niet strikt gebonden aan kerken. Hij heeft wel behoefte aan nestplaatsen die vrij hoog liggen en niet verstoord worden. De Engelse benaming is trouwens “barnowl” (schuuruil). Om dat laatste nog eens duidelijk in de verf te zetten, hebben de kerkuilen dit jaar enkel gebroed in twee schuren. Bij de nestkastcontrole vonden we een nest met drie jongen en een ander met twee gezonde en één dood kuiken. Op zich geen slecht resultaat, maar toen we tien dagen later terug kwamen om ze te ringen, was het nest met het dode jong helemaal leeg. Hier was duidelijk een predator aan het werk geweest. Het is gissen naar de aard van de rover, maar waarschijnlijk gaat het om een steenmarter of een bosuil. Zo’n leeggeroofd nest is natuurlijk niet leuk, maar in de natuur heerst de wet van de sterkste en we troosten ons met de gedachte dat de onbekende bezoeker ook een kroost moet voeden. In de andere nestkast hebben twee van de drie jongen het overleefd. De jongste telg van het gezin is waarschijnlijk ten prooi gevallen aan zijn iets oudere broertjes of zusjes. Dat gebeurt wel meer bij roofvogels. Het is een manier om, in geval van voedselschaarste, de soort toch maximaal kansen op nakomelingen te geven. Met twee geringde kerkuilkes is de oogst eerder bescheiden dit jaar.

We kunnen enkel hopen op een beter resultaat in 2012 of misschien op een tweede broedsel op het einde van de zomer.

b.v.b.a.
Kortrijksepoortstraat 216
9000 Gent

Tel. 09 224 32 06
Fax 09 224 30 32
info@copydiscount.be

printen / kopiëren
kringlooppapier / neopapier
ledentijdschriften / cursussen
eindwerken / zelfbediening
kleur / zwart wit
kwaliteit / prijs
open van 09.00 tot 19.00 en
zaterdag van 09.00 tot 13.00
tijdens schoolvakanties van 9.00 tot 17.00

NATUURGEBIED GONDEBEEK (JLE)	In deze rubriek berichten we over het natuurgebied van Natuurpunt Oosterzele in Landskouter.
---	---

Uw giften om onze plannen verder uit te werken blijven hartelijk welkom, waarvoor onze dank. Elke gift, hoe klein ook, is welkom op rekening nr. 293-0212075-88 met vermelding “6666 - Landskouter - Gondebeek”. Voor giften vanaf 30 euro krijgt u een fiscaal attest.

Biologische groenten en fruit

De Patisson

Uitgebreid seizoen gebonden gamma
aan betaalbare prijzen

thuisverkoop

• Houte 35 • Balegem •
tel & fax 09-362 42 97

Thuisverkoop: vrijdag van 15u30 tot 18u30
zaterdag van 9u tot 18u
doorlopend

Biogarantie label door blik controle

Komende activiteiten:

ELKE DAG EEN ZOMERWANDELING AAN ZEE

Geen eigen activiteit van Natuurpunt Oosterzele, maar meer dan de moeite waard als je een dagje van zon en zee wil genieten op een andere manier:

Tijdens de zomermaanden trakteert Natuurpunt je elke dag op een fikse wandeling in één van de natuurgebieden aan de Belgische kust. Je kan letterlijk elke dag komen uitwaaien en genieten van de spectaculaire landschappen. Wie liever op het water vertoeft, kan elke woensdagavond meevaren met de fluisterboot in De Blankaart. En de kids, die kunnen regelmatig met een schelpengids op pad om de bijzonderste schelpen te verzamelen! Ontdek het volledige zomerprogramma op www.natuurpunt.be/zomerwandelingen.

VLINDERTELWEEKEND

Zaterdag 6 en zondag 7 augustus

Op zaterdag 6 en zondag 7 augustus worden weer in veel tuinen de vlinders geteld. Sinds 2007 organiseert Natuurpunt jaarlijks dit vlindertelweekend om de toestand van de meest algemene dag- en nachtvlinders in het land in de gaten te houden. Na 4 jaar werden al veel cijfers bijeengebracht, waaruit interessante conclusies getrokken kunnen worden. Die werden samengevat in een rapport dat de resultaten van het telweekend en de maandelijkse tellingen van 2010 bespreekt en vergelijkt met de voorgaande jaren. Download het rapport hier.

Hopelijk tel jij dit jaar ook (weer) mee! Noteer alvast het eerste weekend van augustus in je agenda. Je kan ook nu al van start gaan en meedoen als maandelijkse teller. Alle info op www.vlindermee.be

Op zoek naar bosvlinders

De Bruine eikenpage is de eerste van 3 soorten waarvoor momenteel door Natuurpunt Studie, INBO en UCL een soortbeschermings-programma wordt

opgemaakt in opdracht van de Vlaamse overheid. De eerste stap in zo'n plan is natuurlijk een goede kennis van de verspreiding. Hiervoor zijn jouw waarnemingen essentieel! Zeker van soorten met een verborgen levenswijze zoals de Bruine eikenpage is nog lang niet alles geweten. Gericht zoeken op kansrijke plaatsen levert dan de beste resultaten op. Deze inventarisatiefiche van Natuurpunt Studie helpt je op weg met tips over hoe en waar te zoeken. Wie op pad wil gaan, doet dat best snel. Normaal gezien vliegt de Bruine eikenpage vanaf eind juni, maar het overzicht van de waarnemingen toont dat ze dit jaar is al van begin juni actief is. Wacht niet te lang, het vliegseizoen duurt meestal maar enkele weken! (foto: Marc Herremans)

Ook de Kleine ijsvogelvlinder is aanzienlijk vroeger dit jaar, zie maar in deze grafiek. Het is dus nu het moment om de soort te zoeken in vochtige bossen met wilde kamperfoelie.

Naast deze 2 pareltjes, bestaan er nog een heleboel andere typische 'bosvlinders'. In het juni nummer van Natuur.blad kan je met hen kennismaken. Een voorproefje van dit artikel vind je op www.natuurpunt.be/vlinderbos

Nachtvlinders overdag

Wie nu op vlinderexcursie trekt, komt wellicht ook nachtvlinders tegen. Soms gaat het om nachtactieve soorten die per ongeluk opgeschrikt worden, maar vaak zijn het zogenaamde 'dagactieve' nachtvlinders: nachtvlinders die (vrijwel) enkel overdag rondfladderen. Hieronder stellen we 5 opvallende en algemene soorten voor:

Bruine daguil: bruine uil, met oranje-achtige tekening op de achtervleugel, die zich makkelijk laat opjagen uit het gras. Te vinden in niet te droge graslanden en wegbermen.

Zilverstreep: een onmiskenbaar, klein uiltje met opvallende witte dwarsstrepen. Laat zich opjagen uit het gras. Komt voor in droge tot vochtige hooilanden.

Bruine snuituil: deze hoofdzakelijk nachtactieve soort laat zich zeer gemakkelijk opjagen uit de vegetatie. Te vinden nabij zijn waardplant Grote brandnetel.

Klaverspanner: een opvallend zwart-wit spannertje dat zowel overdag als 's nachts vliegt. Te vinden in allerlei (matig voedselrijke) graslanden.

Gestreepte goudspanner: deze opvallend gekleurde soort verschuilt zich overdag meestal aan de onderkant van bladeren, vaak in struiken. Ze laat zich snel opjagen. Vrij gemakkelijk te vinden in houtkanten en tuinen.

Op de volledig vernieuwde website microlepidoptera.nl worden momenteel ook 6 opvallende micro-nachtvlinders in de kijker gezet.

NACHT VAN DE VLEERMUIS (MW)

Zondag, 28 augustus

Samen met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de Vleermuizenwerkgroep en met sponsoring van Tom & Co organiseert Natuurpunt van 26 t.e.m. 28 augustus de Europese Nacht van de Vleermuis. In heel Europa staat dat weekend in teken van vleermuizen en vleermuisbescherming. Hét uitgelezen moment om kennis te maken met deze mysterieuze vliegende zoogdiertjes. Overal in Vlaanderen nemen ervaren gidsen je mee naar de boeiende wereld van de vleermuis.

Vleermuizen en bossen

Deze editie van de Nacht van de Vleermuis belooft een wel heel bijzondere editie te worden. Zo werd 2011 niet alleen uitgeroepen tot het Europese Jaar van de Vleermuis, maar eveneens tot het Internationaal Jaar van het Bos. In Vlaanderen zwermen en overwinteren vleermuizen in forten, ijskelders en bunkers. Maar wist je ook dat de meeste bij ons levende vleermuizen ook zeer nauw verbonden zijn met bossen? Soorten zoals de rosse vleermuis, de bosvleermuis en de meeste Myotis-soorten (waaronder franjestaart, watervleermuis, baardvleermuis...) zoeken hun verblijfplaats in bossen en vormen daarbij (kraam)kolonies in holle bomen of achter loshangende schors. Als we dan nog weten dat bijna alle andere soorten

gedurende een kortere of langere periode in bossen jagen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, grootoorvleermuizen, ...), dan mag het duidelijk zijn dat bossen voor vleermuizen van enorm belang zijn.

Wil je hier alles over weten? Kom dan zeker naar onze nacht van de vleermuis in Moortsele. We starten om 19u45 met een korte inleidende presentatie over het wel en wee van vleermuizen. Een dik half uur later gaan we op stap met de bat-detector langs de kerk van Moortsele (vleermuisvriendelijk ingericht en een kleine kolonie Laatvliegers aanwezig). Daarna gaan we richting Drooghout en passeren daarbij de ijskelder van het kasteelpark. Voor en na de wandeling kan een drankje genuttigd worden aan de bar.

Deze activiteit is zeker ook een aanrader voor kinderen. Aangezien het nog vakantie is mogen deze wellicht ook wel eens later in bed.

Praktisch:

Afspraak: Erfgoedhuis/Gemeenschapscentrum De Ganck, St. Antoniusplein in Moortsele

Bar vanaf 19u30, start inleidende presentatie om 19u45, start wandeling voorzien rond 20u30

Meebrengen: stevige schoenen en eventueel regenkledij/warme jas

Wandeling doorheen en rond de twee mooiste kasteelparken van Vlaams Brabant

11 september 2011

Het kasteelpark van Gaasdonk met zijn statige eeuwenoude beuken en museumtuin met kruiden, groenten en bloemen wordt ook wel de parel van het Pajottenland genoemd... Verder voert de wandeling ons naar het domein Groenebeek met een gerestaureerd kasteel anno 1900 en een Engelse aangelegde tuin.

De wandeling is ongeveer 9km.
Verzamelpplaats markt Scheldewindeke om 13H30

HERTEBURL WEEKEND (THIERRY FERFERS)

24 en 25 september 2011

Gezien het succes van het burlweekend 2010 gaan we in 2011 terug richting Herbeumont.

De gîte "Au Moulin" ligt aan de rand van een prachtig natuurgebied gekend voor zijn grote herten/everzwijnen populaties. Op vlak van activiteit blijven we bij het nieuwe recept.

De klemtoon ligt op het gebruik maken van de ideale momenten om herten te observeren. De namiddag wandelingen zijn dus korter dan vroeger, de avondwandelingen daarentegen...

Maximum aantal deelnemers 8 tot 9 personen.

Waar & prijs: 219 € (te delen door het aantal deelnemers)

(150€ voor de gite, 24€ voor het hout, elektriciteit en water en 45€ voor de opkuis)

Gîte au Moulin, zie <http://users.skynet.be/burnet/semoisgite/index.htm>
Rue de Thibeuroche 17,

6880 CUGNON (BERTRIX)

Authentieke 18e-eeuwse watermolen in het hartje van de vallei van de Semois, omgeven door een privévijver met watervalletje, beek en een omheinde landschapstuin. Verblijf in de molen met groot terras dat uitkijkt over de vijver en de beek.

Brussel richting Namen/Arlon.

Afrit 25 Boullion/Sedan/Bertrix N89

Bertrix richting Morteihan - Cugnon

Morteihan - Cugnon richting Dohan, deze verbinding weg is reeds de Rue de Thibeuroche.

De gîte is te vinden aan de rechterkant bij het uitrijden van Cugnon

Vanuit Oosterzele toch +/- 2 uur rijden.

Programma (behoudens regen)

De gîte is vanaf de vrijdag om 22 u beschikbaar.

Zaterdag

voormiddag, kleine wandeling in burlgebied

stevig middagmaal (spaghetti op voorhand te maken of zoiets)

namiddag & avond tot rond 23 u, wandeling met meerdere observatie haltes, 's avonds lange observatieperiode (meewandelend eten te voorzien, voor zij die een mini stoeltje hebben, meebrengen)

Zondag

ochtend 6 u hertenobservatie, daarna rust tot het middagmaal

namiddag bezoek aan het reservaat la roche à l'Appel, een unieke conglomeraatrots en getuige van één van de oudste aardlagen in West - Europa.

Einde te voorzien rond 16 u

Voor de amateurs is er nog de kans om 's avonds mee te gaan op observatie tot rond 22 u

Uitrusting

Kledij in schutkleuren, zeker geen rood, blauw of wit.

Stevig wandelschoeisel, netel en braambestendige broek. Warme jas voor 's avonds.

Donkere mutsen, groen & zwart aan te raden.

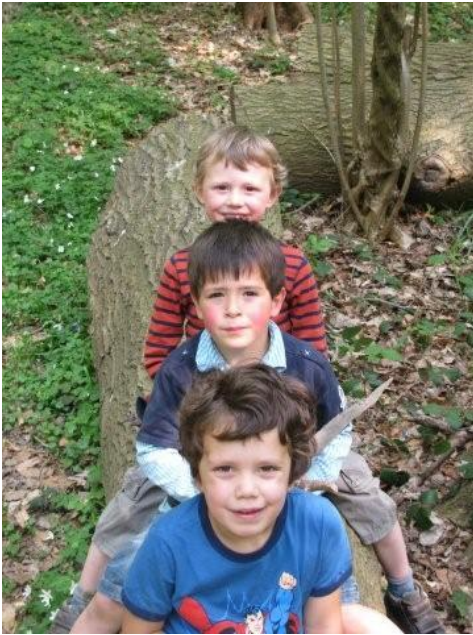
En voor de afwerking: Bosaardeparfum (herfst, best zonder hindengeur) en gezichtscamouflage.

Groeten,
Thierry

... en een terugblik op de voorbije activiteiten:

VOORJAARSWANDELING BOS TER RIJST (MW)

Toegegeven, ik had voor wat verwarring gezorgd door aan te kondigen dat we naar Bos Ter Rijst in het Pajottenland zouden gaan. Marc leidde ons dus wel degelijk naar het gelijknamige bosgebied in de Vlaamse Ardennen.

We maakten even een tussenstop aan de uitkijktoren in Brakel, die de kleinsten gezwind beklommen. De iets wat ouderen onder ons pasten, wetende dat er nog een fikse wandeling voor de boeg lag.

Dan Bos Ter Rijst zelf: wat een pareltje in het sterk glooiende landschap. Alle vaste waarden onder de voorjaarsbloeiërs (bosanemoon, speenkruid, maagdenpalm, ...) passeerden de revue. Het gebied is echter vooral ook gekend voor zijn grote tapijten boshyacint die net open stonden. Ook een zeldzamere schoonheid, de donkere ooievaarsbek (*Geranium phaeum*) stond uitbundig te bloeien langs een holle weg. Bos Ter Rijst is ook wel gekend om zijn populatie vuursalamanders. De larven hadden we vlug gevonden in een bronnetje. Ook de zoektocht naar een volwassen exemplaar werd uiteindelijk beloond. De kleintjes keken met open mond.

Onder een stralende lentezon sloten we af met een biertje bij het lokale café.

BEVERWEEKEND IN LES TAILLES (DOMINIQUE)

Vrijdag 6 mei rond 23.30 toegekomen. De verwelkoming in Houffalize was al goed begonnen; nog net een hert tussen het donkere struikgewas zien verdwijnen. Het was mijn voorrecht als copassagier. Het is ongelooflijk hoe donker de nacht kan zijn en dat enkel je autolampen je de weg wijzen, en dat dit nog kan hier in klein licht-België.

Aangekomen bij de gite zijn we zeer aangenaam verrast over het comfort en sommigen onder ons ook nog eens aangenaam verrast door de lekkere soep van Nadine.

Zaterdagochtend zijn we na een lekkere nachtrust en gemoedelijk ontbijt vertrokken richting De Beversites... De drive-in genoemd. Wat die kleine knagers omver krijgen, en dan nog aan een sneller tempo dan ik ooit had kunnen denken... 't Is me wat. En hoe ze op een decennium tijd het landschap helemaal herschikken. Niet iedere stadsmens staat hier bij stil. Hier hebben we ook een Wespendif gespot, hoog in de lucht.

Bij de start van onze wandeling in Achouffe zien we al drie zwarte ooievaars over de brouwerij vliegen. Geen slecht begin... ik had nog nooit van een zwarte ooievaar gehoord. Mooi langs de rivier Martin Moulin stroomopwaarts gestapt en hier en daar ook een mooie ontdekking gedaan.

Zo hebben we een fluo groene spin gezien. Zou wel eens een komkommerspin kunnen zijn. En we hebben ook een rivierkreeft gezien.

Alvorens terug richting gite te vertrekken hebben we nog twee drankjes geconsumeerd op het terras van het cafeetje tov. de brouwerij waar de service alles behalve sympathiek was. Maar

als een mens dorst heeft, stoort deze zich hier al wat minder aan. Dorst! Drank! Nu! En we hebben ook lang mogen genieten van een grote gele kwikstaart die zijn jongen aan het voederen was ter hoogte van het terras. Dan richting gite waar we lekkere pasta hebben gegeten om dan weer rond 19.30 naar de volgende beversite te vertrekken om daar aan avondspotting te doen. Net voor we aan de site toekwamen hebben sommige onder ons onderweg op een plateau een 6-tal herten zien staan. Mooi...

Op de beversite hebben we jammer genoeg geen bevers gezien... behalve een vliegvisser die daar stond te hengelen, en, jawel, vlak voor de dam, en die naar de rand van het water wees; les castors sortent de là... Lekker luid en goed in t zicht... Mja... om dan te zwijgen van zijn gsm-deuntje en gesprek dat waarschijnlijk gans de lokale vlieg-, zwem-, bouw- en kruipbevolking deed vluchten... Maar het was spannend en de maan stond mooi. Ik meende otters te hebben gezien maar aangezien ik de enige ben die dit heeft gezien, was het misschien een fata morgana. De dag was aangenaam vermoeiend en leerrijk en na te hebben vernomen dat we de volgende dag om 6u naar de volgende beversite zouden vertrekken, ben ik subito presto als een vos in mijn hol gekropen.

Zondag, 5.15, alarm on... bwaa... 'we zijn zot', zegt Winnie.. Anyway... wijle weg om 6u... goed ingepakt, richting 'De bevers'... Ons geduld heeft ons toch beloond, we hebben er eentje gezien, kruipend over de dam, het water in, richting de burcht. Na een stevig ontbijt weer op wandeltocht richting yet another beaverdam... Mooi mooi. We hebben een levende hazelworm (de dag voordien hadden we een dode gezien) zien wegkruipen en een zeer zeldzame Tauvlinder gezien. Prachtig! We zijn ook attent gemaakt geweest op het getjilp van een boompieper.

Wat de bouwwerken van de bevers aangaat: de stadsmensen onder ons zouden in normale omstandigheden zonder gids kunnen denken dat het om moerassig gebied gaat met veel omvergefallen bomen, niet meer dan een stukje natuur dat niet onderhouden wordt door de dienst bosbeheer. Dankzij Thierry hebben we veel bijgeleerd over, in eerste instantie, de bever en zijn habitat, gewoontes en voorkeuren. Bovendien zijn de wandeltochten extra interessant geweest dankzij de vogelkenners, insektspecialisten, plantenexperten en spoordeskundigen onder ons. We hebben zoveel moois gezien en gehoord dat het onmogelijk is om alles neer te schrijven. In ieder geval, het was een boeiend en interessant weekend in leuk gezelschap. Zeker voor herhaling vatbaar! Op naar het borrel.. of was het burlweekend?

EXCURSIE NAAR DE VIROIN VALLEI (JLE)

Onze afspraakplaats , het dorpje Nimes , is de plaats waar l'Eau Blanche en l'Eau Noir zich herenigen om de rivier, de Viroin te vormen. Van noord naar zuid doorkruisen we twee geografische routes, enerzijds de Ardennen en anderzijds de Calestienne met haar rijke fauna en flora. Het is vooral die laatste die ons het meeste boeit omwille van haar uitgebreid aanbod aan orchideeën.

Onze tocht leidde eerst naar de befaamde Fondrie des chiens , een geografisch lot van moeder natuur. Door de eeuwenlange insijpeling van regenwater, werden langzaam de ondergrondse kalksteenmassiefen opgelost en weggespoeld, waarbij door de bovengrondse druk alles ineens stortte, zodat enorme kraters van 15 tot 20 m diep ontstonden. Deze kuilen of dolines komen enkel voor in de Viroin.

De wandeling op een tienne (dit is een langgerekte kalksteenheuvel) rijk aan orchideeën bood een enigszins troosteloze indruk door de uitzonderlijke droogte in het voorjaar. Nergens konden we ook maar enige orchidee bespeuren.

De wandeling langsheen de Viroin zelf daarentegen bood mooie uitzichten en fraaie bossen met hier en daar op een vochtige beschutte plek enkele vogelnestjes (orchideesoort). Langs de rivier werd de picnic genuttigd in het gezelschap van tientallen waterjuffers.

La Roche à Lomme is een imposante kalksteenheuvel waar de Romeinen en de Galliërs zich een tijd lang gevestigd hebben vanwege het unieke uitzicht op de streek...getuige een ruïne van een versterkte burcht uit het vroeg Romeinse tijdperk.

De fikse wandeling bracht ons nog naar het dorpje Dourbes waar we nog enkele soorten orchideeën konden bewonderen o. a. keverorchis. Moe maar voldaan van de natuurpracht op anderhalf uur van huis besloten we om onszelf te versterken met een plaatselijk geestverrijkend drankje.

Vogelnestje (*Neottia nidus-avis*)

DUURZAME MARKT LEEFSCHOOLFEEST (MW)

Het schoolfeest van De leefschole in Oosterzele stond dit jaar in het teken van natuur en duurzaamheid. Daar kon NPO dus niet op ontbreken. 's Morgens hadden we een infostand op de eerste "duurzame markt" en 's namiddags namen we twee workshops voor ons rekening. Alle nestkastpakketten werden vakkundig in elkaar getimmerd en ook de sessie braakbal-pluizen kende veel bijval. Sommige kindjes namen nog enkele braakballen mee naar huis om daar verder te doen. Maar omdat beelden meer zeggen dan woorden:

BEZOEK VOGELOPVANG CENTRUM MERELBEKE

Op 26 juni werd ons een blik achter de schermen van het vogelopvangcentrum van Merelbeke gegund. Nick De Meulemeester, de jonge asielhouder, en zoon van de oprichter, leidde de ruime groep (waaronder heel wat kinderen) rond. Al snel werd duidelijk dat dit veel verder gaat dan alleen maar vogels: bijna de eerste soort die we te zien krijgen waren bijv. landschildpadden, maar ook egels, een wasbeer of een vossenjong passeerden de revue. Allen worden hier zonder onderscheid opgevangen, opgelapt en verzorgd, of ze nu inheems, exoot, heel banaal (bv. een mereljong) of heel zeldzaam zijn. Altijd met het doel ze opnieuw vrij te laten of een gepaste thuis te geven (indien volledig herstel niet mogelijk is of in het geval van exoten). Nick kan heel bevlogen praten over de handel in exotische diersoorten of de onnodig grote aantallen slachtoffers die de 5 miljoen huiskatten in ons land elk jaar maken. Ik denk dat iedereen bijzonder onder de indruk was van de inzet van de uitbaters en de vrijwilligers die hier werken. Onder andere de “kraamafdeling” waar enkele honderden vogeljongen van verschillende tientallen soorten, om de paar uur elk een ander papje moeten krijgen met een spuitje was indrukwekkend.

Naast het bezoek aan het VOC nam de oprichter en tevens ervaren natuurgids ons mee voor een tocht door het naastliggend Liedermeerspark. Dit werd pas enkele decennia “aangelegd” op braak opgespoten terrein, maar is ondertussen uitgegroeid tot een mooi parkbos met heel wat waardevolle flora en fauna. De vele vijvers trekken o.a. heel wat riet- en watervogels aan. Zo zagen we doodaars en hoorden we de kleine rietzanger.

Op een schoorsteen aan de andere kant van de Schelde zat een slechtvalk uit te rusten.

Sommigen van ons zakten daarna nog met de kindjes af naar de speeltuin aan de andere kant van het park.

INTERACTIEF	<p>Heb je mooie (natuur)foto's uit eigen tuin of van op vakantie, tips of reacties op artikels uit de nieuwsbrief en zoekertjes of aankondigingen van evenementen die verband houden met milieu of natuur, e-mail ze naar: redactie@natuurpuntoosterzele.be</p>
--------------------	---

Ons ingestuurd door Roel verleyen:

WAAR GEBEURD NATUURVERHAALTJE UIT EIGEN TUIN

Einde maart, vroege mooie lentedagen, het moment voor opruimen in de tuin. Tussen de struikjes in onze rotstuin ontdekte mijn echtgenote Lies een putje met één ei, licht turkoois, ter grootte van een kippenei. Voor ons een vraagteken. Helaas bleef het nest nadien verlaten, blijkbaar te veel gestoord door het snoeiwerk.

Begin april, in de vooravond, ging ik wat verzaagde snoeitakken stapelen aan de zijkant van onze tuin waar onder de sparren een voorraad brandhout ligt, ongeveer één meter hoog. Plots vloog daar een wilde eend weg... van haar nest met 12 eieren, bovenop de houtstapel. Meteen de oplossing van het mysterieuze ei in de rotstuin! (Nochtans hebben wij geen vijver in de omgeving.)

Daar ik vreesde dat het nest opnieuw zou verlaten worden, heb ik het toen, voor het zicht vanaf het grasveld, nog wat beter afgeschermd met sparrentakken. Deze keer was het een geslaagde ingreep want moeder eend bleef rustig broeden.

Op 24 april, vermoedelijke datum einde broedperiode, ging ik even kijken. De moedereend zat hoog op haar nest met onder haar heel wat gewriemel van donskuikentjes. Plots liep ze enkele meters verder over de houtmijt en de kleintjes volgden in snel tempo... tot er eentje door de draad van de afsluiting bij de burens 'viel'. Paniek van moeder eend die over de afsluiting vloog om het kleintje te gaan opzoeken. Meteen volgde de hele groep kleintjes het voorbeeld van het eerste kuikentje en een na een doken ze eveneens door de afsluiting bij de burens. Daar liep de eend met haar 11

kuikentjes nog een paar dagen op het grasveld om daarna de velden in te trekken.

Dit was echter niet het einde van het verhaal.

Toen ik na het vertrek van de bende de lege eierschalen uit het nest ging verwijderen, vond ik nog een nakomertje, half uit het ei, maar het bewoog bijna niet meer en maakte geen geluid. Een zielige vertoning. Ik heb het diertje uit het ei bevrijd en in onze warme veranda in een doos in de zon gezet. Amper een half uurtje later liep het kleine donsdingetje rond. Het was veel kleiner dan de groep die reeds op verkenning vertrok. Toen ik zelf een “kwek-kwek-kwek” geluid maakte, kreeg ik meteen antwoord van dat kleine Kwakje. Leuk, maar wat dan aangevangen?

Ik prepareerde een platte houten bak met wat hooi en een 25-watt lamp voor wat warmte, vooral 's nachts. Op hoop van zege kocht ik kuikentjesmeel, dat ik vermengde met versnipperde salade en maakte dit mengsel wat vochtig. Ik plaatste ook een stevig potje met water in de hoek. Maar ik had de indruk dat het voedsel niet werd aangeraakt.

's Anderendaags liet ik het piepkuikentje even op ons grasveld lopen en toen ik mijn “kwek-kwek-kwek” geluidje opnieuw liet horen kwam het onmiddellijk naar mij toe gewaggeld. Toen ik even later plat op mijn buik ging liggen (om wat mooie herinneringskiekjes te schieten) kroop dat lieve diertje meteen in mijn openstaand hemd, tot groot jolijt van de buurkinderen. Nu was ik helemaal verkocht, dat lieve wezentje mocht niet sterven! Ik speelde nog een paar keer het ‘kwekspelletje’ - wat een schouwspel - en probeerde toen om het eendje uit mijn hand te laten eten. En jawel hoor, het lukte!

Kwakje komt eten

Kwakje in bad

Vanaf dat moment kreeg ik een heel trouw vriendje dat met een mix van versnipperde salade, geraspte wortel en appel, versneden gekookte aardappelen, versneden tomaat, verkruimeld brood en wat korrels visvoeder heel flink opgroeide. Het eendje reageerde alleen op mijn stem en bleef uit mijn hand eten als ik het vroeg, maar ging zich telkens verstoppen als iemand anders in de omgeving kwam. Het verblijf was ondertussen een miniserre geworden die om de twee dagen op ons grasveld werd verplaatst. Het plasticen badje had een overdonderend plonssucces. Het eendje kreeg snel zijn verenkleed en bleef zich kraaknet wassen. Zodra ik verscheen, kwam Kwakje zich heel dichtbij neerleggen en reageerde prompt op elk van mijn woorden met een stil instemmend “glu-glu-glu”. Stel je voor: een volwassen mens op zijn knieën in gesprek met een eend, toch niet te geloven!

Na 7 weken, toen de vleugels bijna volgroeid waren, hebben we Kwakje vrijgelaten aan de grote vijver in De Pastorie te Zonnegem, waar ook het Natuur Educatief Centrum gevestigd is. Daar verblijven immers heel wat soortgenoten. Na een paar minuten van vertwijfeling ging onze eend stilletjes op stap. Op mijn “kwek-kwek” richtte ze nog even de kop omhoog en ging daarna de andere eenden vervoegen.

omhoog en ging daarna de andere eenden vervoegen.

Einde verhaal, maar voor mij een heel mooie herinnering. Bedankt voor de vele mooie uren, Kwakje!

2011 - Roel Verleyen, Houtemstraat 78, 9860 Oosterzele

Bio - Protect
Bio - energiesystemen

° producten voor:

- * herstel en opbouw van lichaam en geest
- * vitaliseren/ontkalken van (leiding-)water
- * optimaliseren van land- tuinbouw
- * hulp in de alternatieve geneeskunde

Balegemstraat 9 9860 Balegem
rudy.vervaet@gmail.com

tel: 09/330.46.43.
www.bio-protect.be

*Tevens ook verdeler van Aloë Vera producten van Forever Living !!!
meer info zie: www.aloevera-produkten.be*

FIETSEN STEFAN
Balegemstraat 6
9860 Balegem
Tel/Fax 09/362/49/97

Open: Van Maandag tot vrijdag
9u tot 12u en van 14u tot 19u
Zaterdag van 9u tot 19u

WIJ HERSTELLEN ALLE MERKEN !!

Lid worden van Natuurpunt

Help de natuur in Vlaanderen.

Word met het ganse gezin lid van Natuurpunt.

Het jaarlijkse lidmaatschap per gezin bedraagt 24,00 euro.

Wat krijg ik als lid van Natuurpunt (in 2011)?

- * Op de website vind je onder meer [80 downloadbare wandel- en fietskaarten](#), stuk voor stuk suggesties voor een onvergetelijke daguitstap in onze natuurgebieden. Deze plannetjes zijn enkel toegankelijk voor onze leden. [Trek de natuur in!](#)
- * Vier maal per jaar het kleurrijke ledentijdschrift [Natuur.blad](#).
- * De mogelijkheid om een abonnement te nemen op Natuur.focus, het kwartaalmagazine voor natuurstudie en natuurbeheer of Natuur.oriolus, hét tijdschrift voor de vogelliefhebber. (Een abonnement voor één van beide kost € 8,50. Voor de twee betaal je slechts € 14,50)
- * Word je lid van Natuurpunt Oosterzele, dan krijg je vier maal per jaar onze nieuwsbrief.
- * Een volledig aanbod van honderden [activiteiten](#) in gans Vlaanderen.
- * 10% korting in onze [Natuurpuntwinkel](#).

Hoe word ik lid?

- * Schrijf 24,00 € over op rekeningnummer 001-2270722-28 van Natuurpunt Oosterzele, St. Martensdries 14, 9860 Balegem met vermelding van 'nieuw lid' of vraag een overschrijvingsformulier of een domiciliëringsformulier aan via de website www.natuurpunt.be of bel op 015 - 29 72 50

natuurpunt
Oosterzele

Bestuur

Voorzitter	Mathieu Wille	(MW)	09 231 74 95
Secretaris	Bart Van Delsen	(BVD)	0486 - 68 77 01
Penningmeester	Barbara Ooghe	(BO)	09 - 231 74 95
Redactie	Barbara Ooghe	(BO)	09 - 231 74 95
Reservatenwerking	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Beleidswerking	Pascale Steurbaut	(PS)	09 - 362 40 90
Inventarisatie	Jean-Luc Eggermont	(JLE)	09 - 362 05 80
Algemene werking	Marc De Geyter	(MDG)	09 - 362 01 01
	Nico De Smedt	(NDS)	0496 - 59 77 36
	Marc De Spiegeleer	(MDS)	0499 - 15 76 17

Natuurpunt Oosterzele
St. Martensdries 14, 9860 Balegem
Tel: 09 231 74 95
e-mail: bestuur@natuurpuntoosterzele.be

Redactie e-mail: redactie@natuurpuntoosterzele.be
Website: www.natuurpuntoosterzele.be

Activiteiten juli augustus september 2011

Augustus

Zaterdag -
zondag

6-7/08

Vlindertelweekend

Zondag

28/08

19u30

Nacht van de vleermuis

GC De Ganck

September

Zaterdag

11/09

13:30

Wandeling
kasteelparken

Markt
Scheldewindeke

Zaterdag -
zondag

24-25/09

8:00

Herteburl weekend

Herbeumont

DE MEIBOOM

bvba bouwonderneming

jef wynants

Aalmoezenijesstraat 1

9860 Landskouter

Tel 09 362 72 47

Gsm 0475 71 41 61

Fax 09 362 29 94

BTW BE 431.511.626

E-mail de.meiboom@pandora.be

BNP PARIBAS

FORTIS

Piet Van der Veken

Stationsstraat 11

9860 Oosterzele (Scheldewindeke)

Tel: 09 363 84 90

Fax: 09 362 11 08

E-mail: scheldewindeke@bnpparibasfortis.com